

Verksamhetsberättelse 2015

Svalorna
Indien Bangladesh

Verksamhetsberättelse för Svalorna Indien Bangladesh 2015

Fotograf framsida & baksida: Monica Erwér

Innehåll

1. Året som gått	4
2. Föreningens arbete under 2015	5
2.1 Styrelsens arbete	5
2.2 Organisationsutveckling och åiterrapportering till Forum Syd	6
2.3 Kontor och personal	6
2.4 Medlemmar och frivilliga	7
2.5 Partnermöten	7
2.6 Utlandspraktikanter	8
2.7 Svalornas kunskapsråd	9
2.8 Föreningens ekonomi	9
2.9 Insamling	10
2.10 Medlemskap och nätverk	10
<i>Svalornas pionjärvolontärer och återresan</i>	12
3. Svalornas arbete i Indien	13
3.1 Den indiska kontexten	13
3.2 Programmen	13
3.2.1 Matsuveränitet genom milletsodling	14
3.2.2 Skogsrättigheter i Himalya	14
3.2.3 Skogs- och jordbruksrättigheter för ursprungsfolk	15
3.2.4 Daliters rättigheter: att förhindra våld mot dalitkvinnor	15
3.2.5 Dalitkvinnors rätt till land och matsäkerhet	16
3.3 Programutveckling	16
<i>Millets ger Khatija en ny sorts uppmuntran</i>	18
<i>Evidences kamp för rättvisa</i>	18
4. Svalornas arbete i Bangladesh	19
4.1 Kontexten i Bangladesh	19
4.2 Programmen	20
4.2.1 Bönders rättigheter på den bangladeshiska landsbygden	20
4.2.2 Kvinnors deltagande i sociala, politiska och ekonomiska sfärer	21
4.2.1 Att överleva klimatförändringarna	21
4.3 Programutveckling	22
<i>Skillnad för bönderna på ris och ris</i>	23
<i>Monjura kämpar för ett mer rättvist samhälle</i>	24
5. Svalornas arbete i Sverige	25
5.1. Informationsarbete	25
5.2 Besök från Syd	25
5.3 Praktikanter i Sverige	25
5.4 Återbruk och loppisförsäljning	26
<i>Svalornas nya studiecirkel med fokus på Indien: Röster från Syd – rättvisa, solidaritet och matsuveränitet</i>	27
<i>Glocal Development Talks! – Dags för utvecklingssamtal</i>	28
6. Framåtblickar	30

1. Året som gått

Under 2015 har vi fortsatt att stärka Svalornas partnerskap och ökat det ekonomiska stödet till våra tretton samarbetsorganisationer i Indien och Bangladesh. Det har varit ett utvecklande år för organisationen där vårt utåtriktade arbete tagit stora kliv framåt och där ett grundläggande utvecklingsarbete pågått för att bygga vidare på vår vision och planera för kommande års arbete tillsammans med våra partnerorganisationer. Svalornas styrelse har uppdaterat och förnyat Svalornas övergripande strategi för perioden 2015-2020 vilket blir vägledande för de landstrategier för Indien och Bangladesh som också är under framtagande. Efter att Svalornas secondhand-butik tvingades att stänga i slutet av januari har en arbetsgrupp skapats för att planera för en ny ekonomisk bas. Nu håller Svalorna öppet för loppförsäljning en gång i månaden. Detta arrangeras av frivilliga. Mer om detta på sidan 26.

Svalornas arbete i Syd innebär ett kontinuerligt lärande. Genom vårt starka partnerskap med våra samarbetsorganisationer sker lärandeprocessen gemensamt med fokus på kapacitetsutveckling. I Bangladesh togs en utbildningsmanual fram under året kring hur fältpersonal praktiskt kan arbeta med rättighetsfrågor. I Indien har workshops med inriktning på egen utvärdering varit en viktig lärandeprocess, även för det fortsatta arbetet. Både i Indien och Bangladesh har nationella partnersmöten genomförts med fokus på de kommande årens projekt. Nationella partnersmöten är en viktig mötesplats för Svalorna och för samarbetsorganisationernas ömsesidiga kunskapsutbyte.

Under 2015 har Svalorna genomfört och syns i flera större utåtriktade evenemang. Under fyra dagar i slutet på september genomförde Svalorna Glocal Development Talks! på AF-borgen i Lund. Vi genomförde 26 sessioner med sammanlagt 30 talare. Representanter för våra partnerorganisationer kom till Sverige för att tillsammans med organisationer i det svenska civilsamhället starta en dialog kring utvecklingssamarbete i en förändrad sydasiatisk miljö. Vi ställde även frågor till beslutsfattare om feminism, ökade klyftor i samhället samt hållbarhet. Det var ett mycket lyckat evenemang och Svalorna syntes bland annat i Sydsvenskan och i Forum Syds medlemsbrev. Under Mänskliga Rättighets-dagarna i Göteborg anordnade Svalorna ett välbesökt seminarium om daliters rättigheter och vi var även med på ett hörn under bokmässan. Praktikantprogrammet har integrerats ännu mer i Svalornas verksamhet och antalet praktikanter som åker utomlands för att under en knapp termin bidra till partnerorganisationers arbete har ökat. Under hösten 2015 reste 14 praktikanter ut.

Författaren och forskaren Cecilia Jonsson kom under året ut med boken *Pionjärvolontärerna - En internationell generation i en föränderlig tid* där hon skildrar de volontärer som reste utomlands med Svalorna under 1960- och 1970-talen (se vidare sidan 12). Svalorna firade boken med en releasefest i Svalehuset. Under 2015 har Svalehuset börjat förvandlingen till ett aktivitetshus för organisationer och människor som delar våra värderingar och på olika sätt vill arbeta med social förändring, hållbarhet och solidaritet både lokalt som globalt. Vi ser och hoppas att de fortsätter stanna kvar med oss för att bli aktiva inom föreningen, både lokalt i Lund och runt om i Sverige.

2. Föreningens arbete under 2015

2.1 Styrelsens arbete

Svalornas styrelse har det övergripande, inspirerande, men också krävande ansvaret för föreningens verksamhet och ekonomi. Styrelsen har bestått av nio ordinarie ledamöter och tre suppleanter och har sedan förra årsmötet sammanträtt vid 16 beslutande möten varav två per capsulam. Arbetsutskottet (AU) har haft fyra möten. Utöver detta har styrelsen ägnat två arbetsdagar dels för att färdigställa föreningens strategidokument, dels för arbete med den kommande 5-årsansökan till Forum Syd (Sida).

Styrelsen har på senaste årsmötets uppdrag administrerat ett extra årsmöte för att redovisa styrelsens åtgärdsplan för föreningens långsiktiga stabilitet. Den antogs av det extra årsmötet. Styrelsen redovisade också föreningens nya genomarbetade strategidokument. Även det antogs av det extra årsmötet.

Styrelsens reflektioner kring året som gått

Styrelsen kan med tillfredsställelse se tillbaka på ett år som kännetecknas av en fortsatt positiv utveckling av verksamheten i syd men också i Sverige. 2015 kan också beskrivas som det år då föreningen vuxit in i sin roll som programavtalsorganisation (PCO) med de krav på kompetens och ansvar hos personal och förtroendevalda som rollen kräver. Styrelsen kan också konstatera goda utfall av de revisioner föreningen genomgått. Dels har en granskning av regelefterlevnad dvs. en synnerligen grundlig granskning ned på mikronivå av verksamheten både i Sverige och i Syd gjorts, dels en systemrevision om hur föreningen förhållit sig till de rekommendationer som Forum Syd lämnat i samband med tidigare granskningar av budgetgenomförande och revisionsstrategier. Även om utvecklingen är tillfredsställande ur många synvinklar måste styrelsen dock konstatera att en stor arbetsuppgift det närmaste året är den föreslagna ekonomiska åtgärdsplanen för att få ekonomin i balans. Ekonomin är fortfarande föreningens svagaste punkt.

Styrelsen arbetar helt på ideell basis och har därför också lagt ner mycken tid och energi för att effektivisera, utveckla och förbättra arbets- och ansvarsfördelning inom styrelsen. Utöver styrelse och AU finns nu också tre arbetsgrupper, en grupp med uppgift att samordna aktiviteterna kring secondhandverksamheten, en ekonomigrupp och en Sydgrupp med bäring på verksamheten i Bangladesh och Indien.

Liksom tidigare år har styrelsen fått ett flertal möjligheter att träffa och lära känna partners och personalen från kontoren i Indien och Bangladesh, dels genom att delta i den gemensamma arbetsveckan (sedan 2009) i Lund, dels genom möten med representanter från våra samarbetspartners som besökt Sverige till exempel under *Glocal Development Talks!* Några av styrelsens medlemmar

Delar av styrelsen, personal och två praktikanter på besök hos Sabalamby Unnayan Samity (SUS) i Bangladesh.

Styrelseledamöter valda vid årsmötet 27/4 2015:

Marjo Lampinen Kvist*, ordförande
Tobias Petersson*, 1:e vice ordförande
Peter Sjöblom*, 2:e vice ordförande och kassör
Veronica Ahlenbäck
Birgitta Göranson-Iliste*
Agnetha Hejll**
Andrew de Pina Manso
Hanna Norell
Sofia Persson**
Ragnar Hallgren, suppleant
Janne Sällberg*** /, suppleant
Ulf Wilmenius, suppleant

*ingår som ordinarie i arbetsutskottet, AU

**ingår som suppleant i arbetsutskottet, AU

*** Vänföreningen Eksjö-Bangladesh.

har också besökt partners i Bangladesh under året. Detta har gett nya kunskaper och insikter, samt en fantastisk möjlighet att stärka kontakterna och följa verksamheten på nära håll. Föreningen har flera som kontinuerligt jobbar som frivilliga och också medlemmar som med sitt medlemskap visar sitt engagemang och stöd. Detta har betytt mycket för den fortsatta utvecklingen av secondhand verksamheten.

Föreningen har en mångskiftande verksamhet förutom arbetet tillsammans med partners i Syd. I Sverige har informationsverksamheten spridits genom nya plattformar och sociala medier. Secondhandverksamheten har fortsatt i ny form vilket gett nya, utökade kontaktytor och samarbete med andra Emmausföreningar bl.a. Emmaus Fredriksdal. Svalehuset har utvecklats som mötesplats för flera aktörer. Praktikantverksamheten har utökats under året. Konferensen *Glocal Development Talks!* (GDT) har gett Svalorna en viktigt utrymme för kommande diskussioner om bistånd, genus, matsuveränitet, rättigheter och klimatfrågan. Detta skildras på andra sidor i verksamhetsberättelsen men styrelsen konstaterar att inget av detta hade varit möjligt att genomföra utan en kompetent, hårt arbetande och engagerad personal i Bangladesh, Indien och Sverige.

2.2 Organisationsutveckling och åiterrapportering till Forum Syd

Svalorna arbetar ständigt med att förbättra verksamheten för att säkerställa att biståndet är effektivt och se till att stödet skapar förutsättningar för social förändring.

Svalorna har utvecklats betydligt de senaste åren, i synnerhet när det gäller integreringen av de tre kontoren som är viktig för att lära av varandra och stärka Svaleidentiteten. Det som framförallt har bidragit till denna process är den arbetsvecka som hålls varje år i september i Lund där personal från alla kontor samlas. Under den veckan följer vi upp vår verksamhet genom att ha en djupare politisk kontextanalys av de tre länderna för att sedan gå vidare till att följa upp programmen och partnerorganisationerna, samt diskutera vilken typ av kapacitetsbyggande vi behöver arbeta med framåt. En del av arbetet har också varit att stärka den interna styrningen och kontrollen (ISK) och de ekonomiska rutinerna på kontoren. Där har Svalorna tagit stora steg framåt. Även om verksamhetsledaren Skypar veckovis med personalen på lokalkontoren och har daglig e-mailkontakt, är de fysiska mötena ofta avgörande för samtliga, inte minst för att få energi och inspiration till det fortsatta arbetet.

Vi har sedan 2013 också infört en PCO-vecka (programavtalsorganisation) på våren. I mars 2015 hölls den i Bangalore där personalen samlades för att diskutera och arbeta fram en långsiktig plan för Svalorna utifrån den kontinuerliga dialog lokalkontoren har med partners. De frågor som stod i centrum var: hur stärker vi våra partners och civilsamhällen på bästa sätt utifrån de förutsättningar som finns och vilket mervärde ger Svalorna samarbeten i Indien och i Bangladesh?

Svalornas arbete i Syd finansieras av Sida via Forum Syd. Vi har två halvårsmöten per år med vår handläggare på Forum Syd. I mitten av april varje år rapporterar vi in resultaten från projekten från föregående år. I juni uppdaterar vi vår grundläggande utvecklingsplan, grundad på de rekommendationer Svalorna får vid årsrapporteringen, en rutin som bidragit med strukturerad genomgång av vårt arbete på alla tre kontor och åtgärder som måste göras i vårt ständiga förbättringsarbete. Förutom årsrapportering lämnar vi in en årsplan till Forum Syd i november för kommande år, vilket fungerar som uppdatering och prognos för projekt och finansiell uppföljning. Även informationsverksamheten och praktikantprogrammet är finansierat av Forum Syd och rapporteras på årsbasis.

2.3 Kontor och personal

Svalorna har tre kontor; huvudkontoret i Lund (LO- Lund Office), lokalkontor i Bangalore (IO- India Office) och i Dhaka (DO- Dhaka Office). På kontoren i Syd har vi sedan 2011 endast lokalt anställd personal. På huvudkontoret i Lund arbetar Monica Ervér heltid som verksamhetsledare med ansvar för planering, uppföljning och rapportering av programmen i Indien och Bangladesh, de tre kontoren, personal och det övergripande ansvaret för de övriga två Sida-finansierade programmen rörande informationsarbete och praktikantverksamhet. På huvudkontoret finns dessutom ekonomiansvarig, kommunikatör och en samordnare för praktikantverksamheten. Ellen Gustafsson arbetar heltid med bokföring, ekonomi och administration samt arbetar med intern styrning och kontroll (ISK). Cecilia Ward

arbetar 85% som kommunikatör med fokus på Svalornas informationsprogram, föreningsarbete och utåtriktade evenemang. Maria Persson koordinerar praktikantprogrammet, vilket inkluderar rekrytering, kontakt med partnerorganisationer, introduktionskurser och uppföljning under praktikanternas fältperiod på 50% tjänst.

På kontoret i Indien är Anitha Santhakumari landschef och sedan januari 2015 är Abdul Shaiksha anställd som ekonomiansvarig. På Dhakakontoret arbetar Shiuly Hoque som landschef med ansvar för ekonomi och Sadia Sultana som programkoordinator. Sadia har varit föräldraledigt under större delen av året och under tiden har Shajeda Begum vikarierat.

I Svalornas hus i Lund delar vi kontorsutrymme med Föreningen ABC –*Aktiva insatser för människa och miljö* och Meta Mind, en grupp sociala entreprenörer. Läs mer under *Övriga samarbeten* på sida 11.

Under 2015 stängdes Svalornas second hand-butik och personalen friställdes. Efter det har vi loppis en gång i månaden och en aktiv frivillig loppisgrupp som samordnas av Marjo Kvist. Det står mer om Svalehuset och loppisförsäljningen i avsnittet om Svalornas arbete i Sverige.

2.4 Medlemmar och frivilliga

Som ideell organisation är Svalorna beroende av sina medlemmar, aktivister och frivilliga. Medlemmarna är avgörande för Svalornas legitimitet liksom för den ekonomiska hållbarheten, då medlemsavgifterna bidrar till egeninsatsen för arbetet i Indien, Bangladesh och Sverige. Medlemmarna är, genom årsmötet, det högst styrande organet i föreningen. I slutet av 2015 var antalet medlemmar 187, vilket är en minskning jämfört med utgången av 2014 då medlemsantalet var 224. Medlemmarna får möjlighet att påverka föreningen genom årsmötet och val av styrelse samt får även Svalornas medlemsblad i brevlådan cirka fyra gånger per år.

Svalorna har under 2015 gått från att ha reguljär secondhandbutik till att hålla månatliga loppisar som framför allt drivs på frivillig basis. Det har därför startats en loppisgrupp som sköter uppfräschningen av källarlocalerna liksom det löpande arbetet med sortering av nyinkomna varor och öppethållande i loppisen. Under 2015 har de ideella krafterna framför allt varit fokuserade på loppisen och tidigare miljögrupp och lokalgrupper har legat i träda. En större grupp med frivilliga engagerades inför konferensen *Glocal Development Talks!* för att hjälpa till med logistik, marknadsföring, skriva artiklar och sköta sociala medier. Flera av utlandspraktikanterna deltog, liksom tidigare praktikanter, internationella praktikanter vid Lunds Universitet och styrelsemedlemmar i Svalorna. I föreningens långsiktiga strategi ingår ett större fokus på att bygga upp engagemang som är hållbart över tid.

2.5 Partnermöten

En viktig del av Svalornas arbete med partnerorganisationerna i Indien och Bangladesh är att stärka nätverkande och att skapa mötesplatser för utbyte av kunskap och erfarenheter mellan partners och på så vis lära av varandra. Under 2015 har två nationella partnersmöten genomförts.

I början på november hölls ett tre-dagars möte i Dhaka för partners i Bangladesh med temat *Strategic Planning for the Future*. Mötets huvudsakliga fokus var att diskutera det kommande arbetet och framtida projekt för partners, tillika att se till helheten för Svalornas landprogram i Bangladesh. Den första dagen genomfördes en djupare analys över den politiska situationen i landet som präglas av instabilitet och ökade fundamentalistiska strömningar. Vi återkopplade till Svalornas konferens *Glocal Development Talks!* där Khushi Kabir (ledare för organisationen Nijera Kori) och Sukanta Sen (ledare för BARCIK) delade sina erfarenheter och slutsatser från eventet med hela gruppen. Slutligen hölls en workshop för att analysera de risker som kan uppstå både internt i egna verksamheten och externt i arbetet. Från Svalorna i Sverige deltog tre personer, vilket gav ett utmärkt tillfälle till utbyte och en fördjupad förståelse av de orättvisor som marginaliserade grupper utsätts för men också partners arbete med social förändring på gräsrotsnivå.

I mitten av december hölls det andra nationella tre-dagars mötet, denna gång för partnerorganisationer i Indien. Mötet hölls i Pastapur som är ett arbetsområde till en av Svalornas partners. Temat för mötet var *Planning for Social Justice and Sustainable Development* och fokus för dagarna var att dela lärdomar från att genomföra projekt. Diskussionerna under dagarna rörde vilka arbetsområden som ska stå i fokus inför kommande projektperiod, hur jämställdhetsfrågor inom projekt och organisationer kan prioriteras, vilka förändringar som pågår i landet och potentiella sätt att bemöta dessa förändringar. Mötet underlättade för partnerorganisationer att dela med sig och utveckla idéer för samarbete mellan varandra kring specifika teman som till exempel våld mot kvinnor. Två av organisationerna planerar nu att ta fram ett verktyg tillsammans för att utvärdera förekomsten av våld i respektive arbetsområde. Ytterligare önsknings om att skapa ett dialogforum för organisationerna i Indien kom upp, vilket visar på vikten att ha trygga nätverk där organisationerna kan diskutera de förändringar som sker i landet och utveckla strategier för att hantera dem.

2.6 Utlandspraktikanter

Svalornas praktikantprogram syftar till att ge unga vuxna erfarenhet av hur Svalornas partnerorganisationer arbetar med internationella utvecklingsfrågor i Indien och Bangladesh. Programmet förbereder praktikanter för ett fortsatt engagemang inom solidaritetsarbete då det ger praktisk kunskap av arbete med utvecklingsfrågor i kombination med Svalornas värdegrund. Att kunna vara en del i ett erfarenhetsutbyte som visar verksamhet och beslut på civilsamhällsnivå är viktigt för Svalorna och blir på så vis ett utbildningsled i folkrörelseperspektiv. Svalorna skickar årligen praktikanter som är mellan 20-30 år gamla till våra partnerorganisationer för praktik i drygt fyra månader.

Årets utlandspraktikanter under förberedelserna i Lund.

I början av 2015 återvände de tio praktikanter som reste ut till Indien och Bangladesh under hösten 2014. Vid hemkomsten gick de in i rollen som informatörer för Svalorna där de spred sina upplevelser och erfarenheter från praktiken till Sverige. Efterarbetet med informationsspridning rörande partnerorganisationers arbete gjordes genom en mängd olika aktiviteter. Praktikanterna gav bland annat föreläsningar på skolor och hos organisationer, arrangerade home parties och startade en diskussionscirkel. De har också synts på mässor, publicerat artiklar i olika media och producerat en fotoutställning och en film.

Under våren arbetade vi på programmets integrering med Svalornas övriga arbete för att stärka att de erfarenheter praktikanterna får genom sin tid i Indien och Bangladesh används kunskapshöjande inte bara externt, utan även internt. Till exempel är programmet nu en stående punkt på Svalornas arbetsveckor. Programmet växte ytterligare i och med ett ökat antal praktikanter och till hösten 2015 åkte fjorton praktikanter till våra olika partners. I Indien hade vi Anna Henriksson och Katarina Lindgren Cortés hos Svalornas India Office, Sarah Bodelsson och Sara Calmius hos Women's Collective, Tilda Lindgren och Sara Eliasson hos Keystone Foundation, och Caroline Nordvall och Kajsa Sennemark Aldman hos DDS och MINI. I Bangladesh praktiserade Hanna Spogardh Gunnarsson och Isis Pinon hos TSDS, Amanda Hammarlund och Sofia Hansson hos SUS, och Albin Gustafsson och Pontus Wallin hos Unnayan Dhara.

Under hösten har de lärt känna de olika organisationerna och deras arbete och genomfört en mängd uppgifter med olika tematiska inriktningar. De har bland annat dokumenterat och utvärderat projekt, tillverkat broschyrer och producerat film, genomfört olika typer av genusanalyser både småskaligt och på hela organisationer och dokumenterat förändring i enskilda personers liv som partners arbete bidrar till. Dessutom har praktikanterna tillsammans tagit fram en tematidning som de döpt till *Kraft*, där de samlat kraftfulla röster och berättelser för rättvisa och jämställdhet.

Förutom tematidningen har informationsarbete för Svalorna varit en stor del av praktikanternas uppgifter och de har skrivit artiklar för hemsida och medlemsblad, ansvarat för en Instagram-vecka var samt bloggat. Läs mer om deras upplevelser under praktiken på indienbloggen.org och bangladeshbloggen.org.

Praktikantprogrammet bidrar till Svalornas arbete på många sätt, inte minst med nya idéer och entusiasm. Vi hoppas i gengäld att vi inspirerar till fortsatt engagemang och en framtida generation Svalor!

2.7 Svalornas kunskapsråd

Svalorna har sedan 2011 ett kunskapsråd bestående av personer som är insatta i ländernas nuvarande och historiska situation och biståndsverksamhet. Kunskapsrådet ger stöd och verkar som bollplank till föreningen och i synnerhet till våra lokalkontor. I kunskapsrådet finns idag tre personer. I Indien medverkar Dr. Shobha Raghuram, som har lång erfarenhet av organisationer inom civilsamhället och Prof. Mary John, som länge arbetat med genus och feministiska frågor inom universitetet i Indien. Sohel Ibn Ali i Bangladesh har bred erfarenhet av utvecklingsfrågor och landrättigheter från arbete både i Bangladesh och internationellt. Svalorna siktar på att ha möten med sina sakkunniga med regelbundenhet. Under våren 2015 träffade Svalornas lokalpersonal i Indien och projektchefen på Forum Syd Mary John i Delhi. Shobha Raghuram var ett stort stöd genom hela processen från planering till genomförande under Glocal Development Talks! och i december genomförde Svalorna ett gemensamt möte med Shobha och Mary i Delhi på *Centre for Women's Development Studies* för att diskutera den politiska utvecklingen i Indien och kommande års projekt. Under ett besök i Bangladesh i mars 2015 träffade Svalornas verksamhetsledare även Sohel för en diskussion kring landets politiska instabilitet. Svalorna är mycket tacksamma att ha dessa erfarna personer som resurs för vår personal och verksamhet.

2.8 Föreningens ekonomi

2015 är det andra året av Svalornas treåriga programavtal för utvecklingsarbetet i Indien och Bangladesh. Precis som tidigare år har även 2015 inneburit en utveckling av programmet i Syd. Jämfört med förra årets totala bidrag på 5 629 397 kr uppgick det totala utnyttjade bidraget 2015 till 6 500 603 kr, fördelat med 3 268 885 kr till Bangladesh och 3 201 718 kr till Indien. Därtill har Svalorna bidragit med en egeninsats på 10 % vilket 2015 uppgick till 671 088 kr. Utav det totala bidraget till Indien och Bangladesh utgör 460 815 kr administrationsbidrag. Den totala programkostnaden 2015 resulterade således i 7 171 691 kr. Förutom bidrag för utvecklingsarbete i Syd har Svalorna emottagit 1 246 000 kr för den Sida-finansierade praktikantverksamheten, samt 400 000 kr för informationsarbetet i Sverige.

Svalorna har ett så kallat 90-konto, vilket innebär att vi kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll.

Sida-finansierade program finansieras till 90 % av statliga medel och har ett krav på att organisationerna som emottar bidrag själva samlar in 10 % i form av en egeninsats. Svalorna egeninsats 2015 på 671 088 kr består främst av ett stort stöd från vår vänförening Emmaus Fredriksdal. Vi har även emottagit betydliga stöd från våra två vänortsföreningar Eksjö-Bangladesh och Jönköping-Bangladesh. Emmaus Fredriksdal har särskilt stöttat organisationerna Evidence, Deccan Development Society (DDS), Women's Collective, SOPHIA, UYRDC och Keystone i Indien, organisationen Shidhulai Swanirvar Sangstha (SSS) i Bangladesh, vårt kapacitetsstödjande arbete för våra partnerorganisationer i Indien och Bangladesh samt vårt informationsprogram som utförs i Sverige. Vänortsföreningen Eksjö-Bangladesh har stöttat organisationen Nijera Kori och deras arbete i projekten ACCESS och ARP i Bangladesh och Vänortsföreningen Jönköping Bangladesh har stöttat organisationen SUS i deras arbete inom ACCESS.

Förutom stödet från våra stöd- och vänföreningar består egeninsatsen 2015 av gåvor från allmänheten, försäljningen från Svalornas loppis, medlemsavgifter, allmän insamling samt stöd från andra organisationer och företag. Vi är mycket glada för alla trogna och nya gåvogivare som under 2015 valt att stötta vårt arbete i Indien och Bangladesh! Tillsammans kan vi arbeta för förändring. Sammanlagt utgör insamlade medel även grunden för vad Svalorna kan söka i form av Sida-bidrag i och med kravet på egeninsats. För varje krona vi samlar in kan vi söka 9 kronor i sida-bidrag. Mer insamlade medel ger oss således större möjlighet att utvidga och utveckla program i Syd.

Fördelning av gåvor, medlemsavgifter och loppisförsäljning under 2015:

Gåvor:	87 946 kr
Gåvor från stöd- och vänföreningar:	723 100 kr
Loppisförsäljning:	52 493 kr
Medlemsavgifter:	45 170 kr
Insamling:	23 316 kr

Med start vid verksamhets-och räkenskapsåret 2014 beslutades att alla ideella organisationer som har ett 90-konto ska upprätta sin årsredovisning enligt regelverket K3, som syftar till högre redovisningskvalitet, samt med FRILs styrande riktlinjer (FRIL, Frivilligorganisationernas Insamlingsråd). Kravet att redovisa enligt K3 kommer från Svensk Insamlingskontroll (SI), vilka även reviderar Svalorna redovisning enligt deras anvisningar för 90-kontoinnehavare. Svalornas byte till K3 gick bra och blev godkänd av SI under hösten 2015. Byte av redovisningsprincip innebar stora skillnader i redovisningen mellan åren 2013 och 2014 där Svalorna som liten organisation fick undanta kravet att räkna om föregående år. I redovisningen för 2015 återstår bara små skillnader från bytet till K3. K3 innebär även att allmänheten kommer att få mer detaljerad information om Svalornas ekonomi och utveckling under året i årsredovisningen och förvaltningsberättelsen. Vi hänvisar till Årsredovisningen med tillhörande Förvaltningsberättelse för ytterligare information om föreningens ekonomi.

2.9 Insamling

Insamling är en viktig del av Svalornas verksamhet. Det är genom gåvor, kampanjer och medlemsavgifter som föreningen finansierar den så kallade egeninsatsen för biståndsarbetet i Indien och Bangladesh samt informationsarbetet i Sverige. Insamlingskampanjer har dessutom syftet att sprida kunskap om det biståndsarbete som bedrivs och uppmuntra ökad solidaritet med de marginaliserade grupper som vi stöttar. Intäkterna från specifika insamlingskampanjer har under 2015 minskat och eftersom insamlingsarbetet har varit integrerade i redan befintliga tjänster på Svalorna, har möjligheterna för att utveckla insamlingsarbetet varit begränsade. Kampanjen *Run to India* gav under 2015 2770 kronor, vilket var lägre än väntat. Vår tidigare utlandspraktikant Emma Lif genomförde under året en egen kampanj vid namn *Change a farmer's life* vilket gav 3100 kronor till förmån för Svalornas arbete med marginaliserade bönder i Bangladesh. Cecilia Jonsson och Björn Therkelsson startade i samband med *Åtteresan till Tamil Nadu* (se sidan 12) kalenderförsäljning till förmån för Svalornas arbete med organisationen Women's Collective, vilket inbringade drygt 11 000 kronor. De största intäkterna kommer dock från föreningar som stöttar Svalornas arbete som Emmaus Fredriksdal, Vänföreningen Jönköping-Bangladesh och Vänföreningen Eksjö-Bangladesh.

Ett antal företag stöttade under 2015 Svalorna på olika sätt, allt från att bidra med tjänster eller produkter gratis eller till rabatterat pris till att vara autogirogivare eller ge tillfälliga gåvor. De flesta av dessa företag är också företagsvänner, vilket innebär möjligheten att officiellt stötta Svalorna och synas i vår kommunikation utåt. Detta alternativ erbjuds företag som delar Svalornas värderingar och vision. Bland dessa kan Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF), Nelson AB, Bildcenter Lund, JustNu Lund och ekobutiken Tant Gurka nämnas.

2.10 Medlemskap och nätverk

Svalorna samarbetar med en rad olika organisationer och nätverk för att bättre kunna nå ut och påverka i viktiga frågor. Svalorna är också medlem i Forum Syd, CONCORD, Skånes Arkivcentrum i Lund och Emmausnätverken.

Emmausrörelsen

Svalorna har varit medlem av Emmausrörelsen sedan föreningens start och är en av grundarna av Emmaus International. Det är en partipolitiskt och konfessionellt obunden solidaritetsrörelse vars målsättning är att främja rättvisa och fred genom att "ge röst åt dem som saknar röst". Vår delaktighet i Emmausrörelsen ger oss möjlighet att samverka med andra Emmausgrupper i Sverige, i Europa och på global nivå. Svalorna avsätter, liksom övriga av världens drygt 350 medlemsgrupper i 37 olika länder, varje år en dags loppmarknadsintäkter i juni månad till stöd för Emmaus Internationals solidaritetsarbete. Rörelsens gemensamma slogan är numera *Activists For Change!* Under 2015 har mycket av Emmausgruppernas

kraft och påverkansarbete varit fokuserat på trafficking-, migrations- och flyktingfrågor. Sedan 2008 verkar Riksföreningen Emmaus Sverige för att samordna delar av de svenska gruppernas påverkans- och informationsarbete. 2013 beslöts att det gemensamma arbetet ska prioritera kraven på självständighet för Västsahara och Palestina samt påtryckningsarbete för fri migration med öppna gränser. Cecilia Ward, Svalornas kommunikator, är sekreterare i Emmaus Sveriges styrelse 2015-2016. Under samma arbetsår är Birgitta Göranson-Illiste ordförande.

Representanter från Svalorna deltog i Emmaus Europas seminariedagar som hölls i april 2014 på den italienska ön Lampedusa utanför Tunisiens kust. Dagarna hölls på inbjudan av öns borgmästare Guiliana Nicolini¹ och blev en kreativ mötesplats för såväl den europeiska Emmausrörelsen som aktivister från civila samhällen i Tunisien, Eritrea, Spanien, Grekland och Italien. Gemensamt för dem alla är att de arbetar för en tolerant syn på människors behov av att söka nya överlevnadsmöjligheter. I september 2015 arrangerades Emmaus Europas General Assembly i Manchester². Mötet sammanföll med höstens första mediala uppmärksamhet kring flyktingströmmarna i och kring Europa. Kampanjen för FN-stadgans artikel 13 om alla människors rätt till asyl fick ny kraft. (Följ den på www.emmaus-international.org) I Sverige drivs den som Folkkampanjen för Asylrätt. Emmaus Sverige har haft aktivister närvarande såväl vid Emmaus Europas lobbyinriktade seminarier kring migration vid EU-parlamentet i Strasbourg i december 2015 som vid olika praktiska stödinsatser till de migranter och flyktingar som fastnat i den sk "djungeln i Calais". Svalorna har under hösten 2015, liksom övriga svenska Emmausgrupper och -aktivister, gett olika former av praktiskt, materiellt och finansiellt stöd till asylsökande och migranter runtom i Sverige.

Svalornas styrelsemedlem Tobias Petersson är en av 12 europeiska representanter i Emmaus Internationals styrelse 2012-2016. Birgitta Göranson-Illiste är under samma period Europas representant i Wise Persons Committee. Som sådan har hon haft särskilt ansvar för den interna debatt kring Emmausrörelsens grundvärderingar som drivits globalt inför Världsmötet i april 2016.

Klimathub Skåne

Svalorna fick under året förfrågan om att vara med i Klimathub Skåne, en nystartad samverkansplattform för föreningar och organisationer som arbetar med klimatfrågor. Klimathub Skåne har fått finansiering för en förstudie och för att prova former för samverkan framöver. Svalornas ser fram emot att vara med och ytterligare stärka nätverket i regionen.

Övriga samarbeten

Svalorna har under flera år samarbetat med biståndsorganisationen ABC – *Aktiva insatser för människa och miljö*. ABC finns i Svalornas lokaler sedan 2012 och har också varit del av kampanjen om ekologiska fotavtryck. Meta Mind är en grupp sociala entreprenörer som samarbetar med Svalorna sedan hösten 2014. Meta Mind arbetar bland annat med att ta fram en app för etiska och hållbara vanor som kan räkna ut ens påverkan på världen i koldioxidutsläpp, landanvändning, kväveutsläpp liksom antal dödade djur och sedan föreslå livsstilsförändringar för att minska negativ påverkan. Meta Mind arrangerade under våren 2015 en tävling i Svalornas hus där studenter uppdrogs att lösa några av de utmaningar som Emmausrörelsen står inför, bland annat rörande insamling, återbruk och återvinning. Tävlingen finansierades av Emmaus Fredriksdal.

Svalorna har under året samarbetat med följande föreningar och organisationer på olika sätt: Centralasiengrupperna, Bangladesh Cultural Association, India Cultural Association, Svalorna Latinamerika, Naturskyddsföreningen, Fenix Miljöförening, Emmaus Fredriksdal, Giraffa i Staden, Gender and Development In Practice (GADIP), Husie församling, Vänskapens hus, Lunds FN-förening, Värpinge Grön LivsCultur, Klimatfestival Malmö, Climate March Malmö med flera.

Vi har även samarbetat med en rad skolor och universitet till exempel Den Globala skolan, MACA (Master of Applied Cultural Analysis) som är ett samarbete mellan Lunds Universitet och Köpenhamns universitet, SASNET, Albins Folkhögskola i Landskrona med flera. Svalorna är även medlem i KFO, Rättvis Handel och Skånes Arkivförbund.

---

¹ Guiliana Nicolini mottog 2015 Simone de Beauvoir-priset för sitt outtröttliga försvar av asylrätten.

² Svalornas styrelsemedlemmar Tobias Petersson och Birgitta Göranson-Illiste deltog på mötet i Manchester.

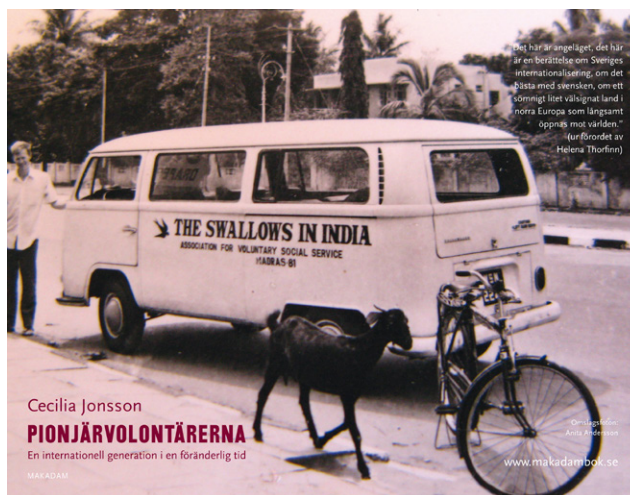

Svalornas pionjärvolontärer och återresan

- Jag skulle ju rädda världen! Det var det enda rimliga målet för mig som ung idealist. Alla andra mål hade varit för små och obetydliga.

Så berättar en av pionjärvolontärerna om sina skäl att göra volontärtjänst under 1960-talet, då grunden för det svenska sekulära biståndet lades. I den nyutkomna boken Pionjärvolontärerna. En internationell generation i en föränderlig tid skildras de volontärer som reste utomlands med Svalorna under 1960- och 1970-talen. Författaren och forskaren Cecilia Jonsson har i en bok samlat pionjärvolontärernas livsberättelser - vilka de var, varför de gjorde volontärtjänst och hur arbetet gick till. Vi får också läsa hur de, från dagens horisont, anser att resan har påverkat deras liv, privat och yrkesmässigt. De var unga när de reste ut och befinner sig nu i pensionsåldern.

Boken ger en ny dimension till den epok när "ett sömnigt litet välsignat land i norra Europa långsamt öppnas mot världen", som biståndsexperten Helena Thorfinn skriver i förordet. Pionjärvolontärerna arbetade mitt i händelsernas centrum, parallellt med Olof Palme och andra internationellt omtalade svenskar när Sverige blev känt som "det moraliska goda hjälplandet".

– Pionjärvolontärerna var främst unga kvinnor som arbetade direkt med lokalbefolkningen och har aldrig nått berömmelse trots att det var de som utförde det konkreta utvecklingsarbetet, berättar forskaren Cecilia Jonsson.

Den 19 december 2015 besökte Cecilia Jonsson och flera av pionjärvolontärerna som var verksamma under 1960-talet Svalorna i Lund för att samtala utifrån boken och återresan till Tamil Nadu. Cecilia Jonsson är fil.dr. i socialt arbete och har i sin forskning studerat ideella organisationer och volontärer under olika epoker. Materialet om Svalornas kommer bland annat från Skånes Arkivcentrum. Boken Pionjärvolontärerna. En internationell generation i en föränderlig tid ges ut genom Makadam förlag och finns att köpa hos bokhandlare på nätet samt hos Svalorna.

3. Svalornas arbete i Indien

3.1 Den indiska kontexten

Under det senaste decenniet har Indien upplevt en omfattande ekonomisk tillväxt, vilket placerar landet som världens fjärde största ekonomi. Denna utveckling har haft en stor påverkan på befolkningen. Indiens medelklass som idag utgör ca 5% av befolkningen och omfattar 50 miljoner människor uppskattas växa till 200 miljoner människor inom fem år.

Samtidigt växer inkomstklyftan. En ny studie belyser att 40% av världens fattigaste människor bor i Indien och att landet fortsätter att främst vara ett jordbrukssamhälle. Enligt Världsbankens statistik från 2014 lever en majoritet av Indiens befolkning (68%) på landsbygden. Det finns en utbredd fattigdom hos daliter och ursprungsbefolkningen, som i många områden saknar tillgång till statligt stöd och finansiella resurser. Kvinnors status i samhället varierar oändligt utifrån social och etnisk bakgrund, men många kvinnor upplever flerfaldig diskriminering med ojämlikhet, avsaknad av resurser, begränsad talan i beslutsfattande processer och normer som ett hinder för självbestämmande inom alla nivåer i samhället. De frågor som är relevanta för Svalornas arbete kan brett delas in i tre områden:

Regeringspolicies

Den nuvarande regeringen strävar efter att få Indien till ett nav för tillverkning och attraktiva företagszoner. Deras utvecklingsagenda fokuserar på ekonomisk tillväxt, att förenkla handel och skapa optimala förutsättningar för sektorer som energi och gruvsdrift. Frågor om strukturell ojämlikhet är inte prioriterade. Det finns ett behov av mer progressiva initiativ och lagar för att stärka landsbygden, vilket skulle kunna ha positiva effekter för människors rättigheter, utveckling och takten på urbaniseringen. En konsekvens av bristande initiativ och stöd för jordbruk liksom andra försörjningsalternativ på landsbygden är att synen på det som okvalificerat arbete cementeras. Detta resulterar i en brist på tillgänglig kompetens och utbildning för den yngre generationen som migrerar till städerna.

Växande intolerans

Året som gått har präglats av en debatt om ökad intolerans och framtiden för det sekulära Indien, triggat av incidenter som mordet på akademikern M. M. Kalburgi, attacker mot restauranger som serverar buffelkött och hot mot författare. Regeringen har fått kritik för sin tystnad och avsaknaden av preventiva åtgärder. Intolerans kommer troligtvis att fortsätta vara en het politisk fråga. Flera författare och mediapersonligheter har öppet kritiserat regeringens tystnad och därför hotats så kraftigt att polis skydd har krävts. Polariseringsen och det hårdnande sociala klimatet är en anledning till oro.

Tuffare klimat för NGOs

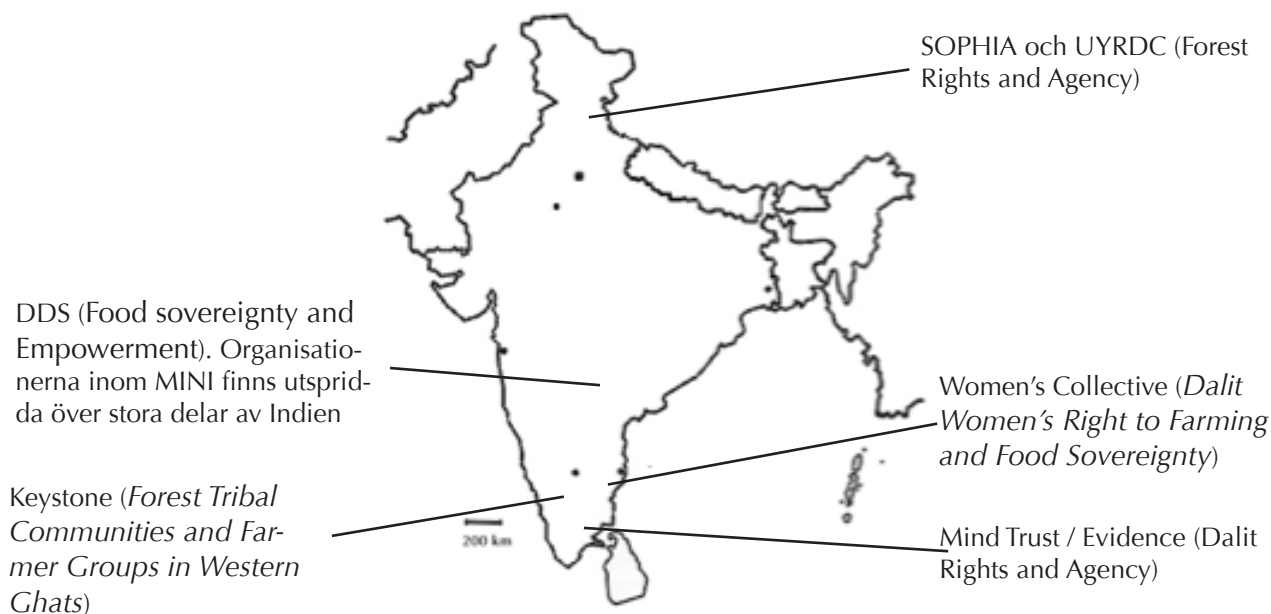
Icke-statliga organisationer som får finansiering utanför Indien har fått skärpta regler och detaljgranskades av Indiens regering under 2015, som drog in närmare 9000 licenser för olika organisationer under året, där ibland Greenpeace India och Ford Foundation.

Det nuvarande situationen med hårdare socialt klimat och ökad intolerans har stor påverkan på marginaliserade grupper och här spelar civilsamhället och NGOs en väsentlig roll i att stärka dessa grupper genom att öka medvetenheten för deras situation i samhället i stort. I nuläget krymper det utrymme som civilsamhället har för att arbeta för förändring, vilket sannolikt får allvarliga konsekvenser för olika marginaliserade grupper.

3.2 Programmen

Genom landprogrammet Social Rättvisa och Hållbar Försörjning vill Svalorna vara en aktör för förändring och motverka ojämlikheter som diskriminering, kvinnors låga status i samhället, avsaknaden av rättigheter för utsatta grupper i samhället till exempel daliter (tidigare kallade kastlösa), ursprungsfolk och landlösa bönder. Landprogrammet syftar till att marginaliserade gruppers rättigheter ska säkerställas genom policyförändringar, ökad medvetenhet och kapacitet att kräva sina rättigheter hos målgrupperna. Att ha större tillgång till och kontroll över naturresurser, ökad matsuveränitet och större möjligheter till hållbara försörjningssätt är en nyckel i det arbetet.

Inom landprogrammet finns fem delprojekt som Svalorna arbetat med 2015 genom sex olika partnerorganisationer. De fem projekten är: Dalit Rights and Agency: Preventing Violence Against Dalit Women (som drivs av Mind Trust/Evidence), Forest Rights and Agency: strengthening forest depending communities in Himalaya (med SOPHIA och UYRDC), Food Sovereignty and Empowerment: improved livelihoods through millet farming (koordinerat av DDS och genomförs genom Millet Network of India, MINI), Forest Tribal Communities and Farmer Groups in Western Ghats: a livelihood and rights based capacity building initiative (koordinerat av Keystone) samt Dalit Women's Right to Farming and Food Sovereignty (med Women's Collective).

3.2.1 Matsuveränitet genom milletsodling

Genom projektet Food Sovereignty and Empowerment: improved livelihoods through millet farming stöttar Svalorna kampen för matsuveränitet genom odling av millets, som är ett samlingsnamn för olika grödor som sorghum och hirs. Projektet genomförs av det landsomfattande nätverket Millet Network of India (MINI) och koordineras av Deccan Development Society (DDS). Millets är en traditionell gröda som framför allt används av daliter och adivasis. Dessa samhällen bär på en traditionell kunskap om millets och milletsodling som kan säkra matsuveränitet. Trots milletsgrödornas goda näringsinnehåll och tålighet har myndighetsbeslut snarare främjat odling av så kallade cash crops, grödor för export. Som resultat har milletsodlingen minskat och klyftorna mellan jordägare och de marginaliserade, småskaliga bönderna ökat. Detta projekt syftar till att stötta och stärka marginaliserade grupper att använda och utveckla den traditionella kunskapen kring millets för att återfå makten över sin försörjning och uppnå matsäkerhet. Detta inkluderar också att påverka myndigheter att anta policies som uppmuntrar odling, konsumtion och inkludering av millets i matdistributionsprogrammet för fattiga.

Under året lyckades MINI genom sina partners i nätverket att få två jordbruksfält genom National Food Security Mission för att användas specifikt till odling inriktad på biologisk mångfald. Utöver detta har MINI ökat medvetenheten och engagemanget för millets hos flera olika strategiska grupper som forskare och näringsfysiologer. MINI har lyckats väl i sitt påverkansarbete gentemot Karnatakas delstatsregering, inte minst i ansträngningarna att få millets tillgänglig för allmänheten och att få erkännande till bönderna som odlar millets genom policies för upphandling och minimipriser för deras jordbruksprodukter.

3.2.2 Skogsrättigheter i Himalaya

Inom projektet Forest Rights and Agency: strengthening forest depending communities in Himalaya har Svalorna stöttat två organisationer under året; Society for the Promotion of Himalayan Indigenous Activities (SOPHIA) och Uttaranchal Youth and Rural Development Centre (UYRDC), som implementerar projektet. Projektet stödjer ursprungsfolket Van Gujjarerna och samhällen som är beroende av skogen för sin överlevnad i delstaterna Uttarakhand och Uttar Pradesh i norra Indien. Målet är att stärka

dessa grupper s möjligheter att kräva skogsrättigheter och därmed få officiell rätt att använda sig av skogsresurser.

27 kollektiva anspråk från bergssamhällen har lämnats in till myndigheterna under Forest Rights Act. Går de igenom får dessa samhällen laglig rätt till att nyttja skogen i sin direkta omgivning. Just kollektiva anspråk för hela samhällen i området har kommit allt mer i fokus inom projektet och kommer att fortsätta vara det, då de mål som SOPHIA visualiserat för Van Gujjarerna inom projektet uppnåddes i slutet på året. Genom projektet har Van Gujjarerna stärkt sin insyn och röst i den politik som påverkar deras liv och deltagarna har idag kunskap om de rättigheter de har och de kan kräva dem av de relevanta myndigheterna. Idag är flera Van Gujjarer registrerade som väljare, ingår i ransoneringssystem och olika initiativ för försörjning och engagerade i lokala beslutsfattande instanser.

3.2.3 Skogs- och jordbruksrättigheter för ursprungsfolk

Över sex delstater i Indien sträcker sig bergskedjan Western Ghats, en ekologisk "hot spot" med en enorm biologisk mångfald som under de senaste årtionden varit allt mer hotad av kortsiktigt exploatering. Projektet Forest Tribal Communities and Farmer Groups in Western Ghats: a livelihood and rights based capacity building initiative syftar till att stärka förmågan hos organisationer på bynivå att resonera kring och värna den omkringliggande miljön och sina rättigheter till skog och hållbar försörjning, utöva påverkansarbete på regeringen om dessa frågor samt att nå ut till liknande lokalsamhällen för att tillsammans skapa en starkare politisk röst med gemensamma mål. Många som lever av naturresurserna i området är adivasis eller ursprungsfolk, vars försörjningsmöjligheter krymper allt mer i takt med den kommersiella exploateringen. Målet är att sprida nya strategier för utvecklingen av bergsområdet för att gynna fattiga och marginaliserade grupper samtidigt som strategierna är hållbara för miljön. Projektet koordineras av Svalornas partnerorganisation Keystone Foundation och når ut till 1450 personer.

Under året som gått har särskilt fokus legat på att skapa länkar mellan lokalsamhällen och myndigheter genom riktad kapacitetsutveckling för myndigheter både gällande rutiner för invånarnas rättighetskrav och för att öka förståelsen för de utmaningar som lokalsamhällen i arbetsområdet står inför. Keystone arbetar utifrån en princip av deltagande med regelbundna månadsmöten för lokalgrupperna där de diskuterar hur projektet har gått sedan sist, vad som behöver göras framöver och vilken kapacitetsutveckling det kräver. Med de grupper som vill använda sig av jordbruk som försörjning har metoden land use mapping tillämpats för att identifiera lämpligt och hållbart brukande av jorden i bergsområdet. På så vis kan även områden med människa- djurkonflikter urskiljas. Årets arbete har lett till att fler byar i Western Ghats fått rätt till att använda sig av naturresurser för sin försörjning.

3.2.4 Daliters rättigheter: att förhindra våld mot dalitkvinnor

Inom projektet Dalit Rights and Agency: Preventing Violence Against Dalit Women är målet att värna om mänskliga rättigheter och arbeta för social rättvisa. Inom projektet arbetar MIND Trust/Evidence för att stötta de mest utsatta inom dalitsamhället, det vill säga kvinnorna. Projektet stöttar kvinnor som är utsatta för kastrelaterat våld direkt för att få rättvisa skipad och bedriver ett starkt påverkansarbete gentemot myndigheter för att uppmärksamma dessa frågor och stärker civilsamhället för att minska förekomsten av kastrelaterat våld.

Genom projektet har 17 000 personer nåtts inom kvinno- och dalitgruppernas aktiviteter. Projektet nådde också ut till ungdomar, allmänhet och myndighetspersoner genom aktiviteter i skolor, påverkansmöten och konferenser. Under året har de inom projektet arbetat för att skipa rättvisa i 71 brutala fall, inkluderat sexuella övergrepp och mord, av kastrelaterat våld. Genom att systematiskt följa och stötta de kvinnor och familjer som har blivit utsatta har en juridisk process startats i alla 71 fallen. Familjerna har blivit medvetna om sina rättigheter, vilka mekanismer som finns för att skydda dessa rättigheter, hur det juridiska systemet ser ut och hur en rättsprocess fungerar. De har också blivit sammanlänkade med

stödgrupper som specifikt arbetar med daliter och dalitkvinnors rättigheter. Genom att registrera fall under Prevention of Atrocities against SC/ST Act ökar synligheten för antalet kastrelaterade våldsbrott och i ett fall under året sanktionerades regeringen 150 000 INR för ett av offren i en interimsubetalning, så att offret inte skulle behöva göra upp i godo endast på grund av brist på pengar. En del av arbetet för ökad statistisk synlighet inkluderar att publicera rapporter. Endast under januari och februari 2015 rapporterades 102 fall av mord på daliter och analysen av tillgängliga fakta visade att 25% av fallen gällde dalitkvinnor

3.2.5 Dalitkvinnors rätt till land och matsäkerhet

De flesta kvinnor i Indien saknar idag landrättigheter. Trots att kvinnor utför det mesta arbetet på fälten blir de sällan erkända som bönder i sin egen rätt. Målet för projektet Dalit Women's Right to Farming and Food Sovereignty är att samla marginaliserade kvinnor i federationer och kollektivt jordbruk, påverka myndigheter att utöka stödet till kvinnliga bönder genom policies och att på lokal nivå göra outnyttjad statlig mark tillgänglig för kvinnors jordbruk. De kvinnor som deltar i projektet är oftast ensamstående, änkor eller har blivit övergivna av sina familjer, vilket gör att de utsätts för marginalisering utifrån flera olika faktorer. Svalorna arbetar med organisationen Women's Collective för att implementera projektet.

Genom projektet har 120 bondegrupper bestående av kvinnor startats och stärkts i tio olika distrikt i Indien. Kvinnorna har fått tillgång till utbildningar i milletsodling, ekologisk odling, kollektiv odling och kvinnors rättigheter. 1293 hushåll har börjat odla millets efter att ha fått utbildning. 280 personer deltar i de 27 kollektiva odlingar som har initierats och 732 bönder har sparat mer än 40 olika variationer av fröer i de fröbanker som startats i delstaten Tamil Nadu. Dessutom har 2500 bönder bytt frön för att uppnå större biologisk mångfald och matsäkerhet.

3.3 Programutveckling

Svalornas kontor i Indien (India Office, IO) arbetar på flera sätt för att bidra till och stärka Svalornas verksamhet i Indien. Fokus ligger på att stärka landprogrammet, projekten i målet att nå ut till de mest marginaliserade grupperna och stödja partnerorganisationer med att stärka deras organisatoriska kapacitet. Detta fokus är invävt i alla aktiviteter som IO genomför. Dessutom bidrar IO till att utveckla strategier för att nå Svalornas vision och att underlätta lärande mellan länderna Bangladesh, Indien och Sverige. Under året som gått har IO lagt tyngdpunkten på att förstärka partnerorganisationer som helhet, vassa fokus inom projekt och stärkt finansiella system. Några av höjdpunkterna från 2015 är:

Besök från Sida och Forum Syd

Sida och Forum Syd besökte tre av projekten och Indienkontoret i Bangalore. Besöket gav IO ett tillfälle att informera om arbetet de gör och mer detaljerat om Svalornas partnerorganisationers arbete samt några av de utmaningar som våra partners har i förhållande till finansiärer. Överlag gavs möjlighet att öka förståelsen kring den lokala situationen, berätta om olika utmaningar när projekt genomförs och visa på några av de resultat som har uppnåtts.

Kapacitetsbyggande och organisationsutveckling

Ett av områdena som partners behöver mer stöd i är att stärka själva organisationerna. Därför har en process startats där fem av våra partnerorganisationer får stöd i att reflektera inåt, och identifiera frågor kring deras struktur, system, kapacitet, arbetsmiljö, målgrupper, identitet, relevans och aktiviteter. Arbetet är designat som en tvåstegs-process med två workshops per partner där den första workshopen är till för att utvärdera och den andra fasen är till för att arbeta med olika kritiska områden som identifierats under den första fasen. Det här är viktigt stöd för partners och en unik process för Svalorna som bygger på nära partnerskap, öppenhet och förtroende. De partners som under året gått igenom den första fasen har funnit den väldigt användbar. Processen vägleds av HIDF (Human Institutional Development Forum), en organisation med stor erfarenhet av organisationsutveckling för civilsamhällets organisationer.

Halvtidsutvärdering

Med avsikten att skapa en överblick genomförde IO en halvtidsutvärdering av alla projekt. Det huvudsakliga målet med utvärderingarna var att undersöka projektens relevans, effektivitet och verkan och även att identifiera om det finns några glapp samt lyfta fram lärdomar av varje projekt.

Utvärderingarna genomfördes med stöd av utomstående resurspersoner och resultaten delades med partners. Lärdomarna och rekommendationerna från utvärderingarna kommer att vara till stor hjälp i planerande för kommande fem års arbete.

Dokumentation

Som en del i att utveckla institutionellt minne och lärande har IO bistått i dokumentationen av en av våra partners, Women's Collective. Genom materialet går det att följa organisationens historia, hur de utvecklades och växte i sina strategier, vilka utmaningar och lärdomar som finns och arbetet med kvinnliga bönder som Svalorna stödjer.

Konferens: Women Against Wars and Wars Against Women

En internationell organisation, Women in Black och en organisation med bas i Bangalore, Vimochana, anordnade i slutet på året World Courts of Women på temat Mot krig- För fred. Svalorna stöttade den internationella sammankomsten för civilsamhällesorganisationer och IO var en av deltagarna. Det huvudsakliga syftet med eventet var att öka medvetenheten kring våld mot kvinnor och specifikt i konfliktsituationer, att diskutera NATOs och västvärldens roll i att upprätthålla konflikter och krig, samt att lyfta frågor relevanta för kvinnor som lever i konflikter som i Irak, Sri Lanka, Sydafrika, Indien, Afghanistan och Syrien.

Nätverkande och administration

Som en del i att vidga Svalornas nätverk och samarbeten i Indien besökte IO tillsammans med Svalornas verksamhetsledare och en av medlemmarna i vårt kunskapsråd olika civilsamhällesorganisationer med bas i Delhi. De träffade bland annat PWESCR (Programme on Women's Economic, Social and Cultural Rights), Action Aid, Zubaan Publishers och aktivister som Kamla Bhasin. Utöver detta har Indienkontoret genomfört regelbundna fältbesök till Svalornas partnerorganisationer för att stärka projekten, deltagit i Svalornas arbetsveckor och bidragit till Glocal Development Talks! samt handlett två praktikanter och tagit fram underlag för den kommande landstrategin.

Den nye ekonomiansvarige, Abdul Shaiksha, som tillsattes i slutet på 2014 påbörjade sin tjänst på Indienkontoret i början av året och har sedan dess kommit väl in i arbetet. I slutet av 2015 avslutade Svalorna det finansiella stödet till en av våra samarbetsorganisationer i Indien, SOPHIA, på organisationens egen begäran.

Milletts ger Khatija en ny sorts uppmuntran

Khatija Akbar Ladhan kommer från Gujarat i västra Indien. Uppvuxen i en fattig bondefamilj hade hon ingen möjlighet att gå i skolan. Idag har hon och hennes man tillgång att odla på drygt ett tunnland mark och hon är nu medlem i nätverket MINI.

- Utöver odlandet har vi tidigare ägnat oss åt fiske som ett sätt att få extra inkomst. Efter att jag gick med i MINI insåg jag att det traditionellt odlats bajara (en slags millet) på vår mark vilket är väldigt bra för hälsan både för oss och våra barn och att vi kan undvika kemikaliska bekämpningsmedel och gödsel.

Khatija övertygade sin man att odla bajara på deras mark. Genom MINI fick hon utbildning i vikten av att spara traditionella fröer och bestämde sig för att starta en liten fröbank hemma hos sig själv. Hennes första år sparade hon fröer från tre sorters millet och spred information till släktingar och andra bönder i området.

- Att dela ut dessa fröer från min egen fröbank har gett mig ett namn här omkring, säger Khatija.

Hon har också fått utbildning i hur hon kan tillverka biologiska bekämpningsmedel som hon förvarar i enlitersflaskor och uppmuntrar bönder i hennes omgivning att använda. Hon säger att under detta första år har hon fått mycket stöd från sin familj och vill nu engagera och uppmuntra andra kvinnor i hennes samhälle att ta tillbaka den gamla traditionen av milletsodling.

- Nu är vi 25 kvinnor i mitt samhälle som vill återuppliva milletsodlandet. Även om vi är fattiga kan detta ge oss en annan form av rikedom.

Även män kommer till Khatija och frågar henne om råd gällande jordbruket och biologiska bekämpningsmedel, något hon är stolt över.

- Innan sågs jag endast som hemmafru men nu har jag fått status i mitt samhälle, tillägger hon.

Khatija i processen att tillverka en traditionell förvaringsbehållare för millet.

Evidences kamp för rättvisa

Svalorna stödjer organisationen Evidence i arbetet med rättvisa för dalitkvinnor som blivit utsatta för kastrelaterat våld. Under 2015 arbetade de bland annat med ett fall där en minderårig dalitflicka blev kidnappad en halv kilometer från hennes hem och utsatt för sexuella övergrepp och misshandel av två kasthinduer i Tamil Nadu, i södra Indien. Evidence har arbetat med fallet dels ur juridisk synvinkel, att få fallet till domstol, dels med rehabilitering. En viktig del av rehabiliteringen förutom rent medicinskt var att möjliggöra fortsatt skolgång. Under arbetets gång genomförde Evidence flera strategiska insatser för att driva fallet vidare:

- De registrerade fallet under SC/ST Act 3(2)(5)
- Fältbesök genomfördes för att samla in information och fakta
- Påverkansarbete gentemot media för att skapa diskussion om kastrelaterat våld på strukturell nivå
- Petitioner lämnades in till olika kommissioner; NHRC, NRW, NSCS och State Human Rights Commission
- Evidence begärde att fallet skulle flyttas till domstolen i Mahila för att skynda på den juridiska processen
- Stödåtgärder och uppföljning för offret inför att vittna i domstol
- Påtryckningar på regeringen för implementering av SC/ST Act
- Samverkan med lokala avdelningen av daliternas politiska parti för att bedriva påverkansarbetet
- Säkra medicinsk assistans till offret
- Stödja offrets familjemedlemmar att kräva statlig rättshjälp
- Stöd till medföljare vid möten på distriktsnivå för att följa fallet juridiskt
- Bevaka att den utredning som gjordes av en manlig vice poliskommissarie genomfördes i närvaro av kvinnliga kommissarier
- Informera offret med familj om deras rättigheter i den juridiska processen
- Säkra kompensation som kunde läggas undan för flickans fortsatta utbildning, vilket också stoppade att hon giftes bort.

4. Svalornas arbete i Bangladesh

4.1 Kontexten i Bangladesh

Det senaste decenniet har Bangladeshs ekonomi vuxit med ungefär 6 % per år och landet har tagit stora steg framåt i termer av ekonomisk och social utveckling. Fattigdomsnivån har sjunkit med nära en tredjedel och den förväntade livslängden, läskunnigheten och matintaget per capita har ökat. Trots det är Bangladesh fortfarande ett av de fattigaste länderna i Sydasiens. En orsak är den ojämna fördelningen av och tillgång till välfärd mellan fattiga och rika, mellan män och kvinnor och mellan etniska minoriteter och befolkningen i stort. En övervägande del av de som lever i extrem fattigdom är kvinnor och undernäringen är störst bland kvinnor och flickor. Situationen för landets många jordbrukare och bönder blir också allt mer pressad i takt med regeringens prioriteringar för att bli ett medelinkomstland när multinationella företags inflytande på jordbruksproduktionen tillåts i högre grad. När storföretag får kontroll över fröer, gödsel och bekämpningsmedel hotas småskaliga och fattiga bönders försörjning liksom matsäkerheten för majoriteten av befolkningen. Miljöfrågor bortprioriteras till exempel i fråga om landets biodiversitet eller i användandet av kemikalier och Svalornas partnerorganisationer ser en fara i detta för både människors och djurs hälsa. I Bangladesh arbetar Svalorna för att organisera landlösa, marginaliserade och fattiga människor för att öka medvetenheten kring rättigheter, förbättra möjligheterna till försörjning och för ett mer jämställt samhälle.

Under året som gått påverkades landets ekonomi och statliga tjänster återigen av stark politisk instabilitet. Efter det kontroversiella regeringsvalet 2014 har oppositionspartiet Bangladesh Nationalist Party (BNP) framfört flera protester och tryckt på för att få till ett nyval. När deras krav på årsdagen av valet inte hade tillmötesgåtts utlyste BNP en rikstäckande trafikblockad som anti-regeringskampanj. Den varade mellan januari och mars månad och blev snabbt våldsam. Hundratals bussar och andra fordon attackerades med brandbomber och många passagerare dödades. Oroligheterna har påverkat hela landet och fått effekter bland annat på klädindustrin som är Bangladeshs största inkomstkälla från export. Svalornas arbete har påverkats och försenats när det gäller fältbesök hos partnerorganisationer och genomförandet av utbildningar.

En mosaikvägg i Bangladesh huvudstad, Dhaka, med scener från frihetskriget 1971.

Det demokratiska utrymmet har krympt ytterligare under 2015 samtidigt som fundamentalismen har fått ökat fotfäste. Särskilt farlig har situationen blivit för de bloggare som är öppett religionskritiska. Under 2015 har minst nio sekulära bloggare och förläggare attackerats och fem personer har dött av sina skador. Utredningarna av morderna och överfallen är starkt försenade. I ett försök att inskränka yttrandefriheten blockerade myndigheter Facebook och liknande sociala media under november månad. Under året har även flera aktivister från civilsamhället blivit arresterade och försök har gjorts att begränsa intäkterna för fristående nyhetstidningar. Samtidigt fortlöper den krigstribunal som inrättades för ett par år sedan för att pröva brott som begåtts i samband med frihetskriget 1971. I slutet av året var 16 personer under åtal för grova brott mot mänskliga rättigheter och tre personer har dömts till döden och avrättats.

I denna kontext arbetar Svalorna tillsammans med våra partnerorganisationer för att säkra marginaliserade människors tillgång till rättvisa och jämställdhet. För att åstadkomma en hållbar utveckling utöver ekonomisk tillväxt behöver också demokratin och folkets röst stärkas i Bangladesh.

4.2 Programmen

I Bangladesh stöttar Svalorna sju samarbetsorganisationer som arbetar inom tre olika delprojekt. Tillsammans bidrar de till det övergripande målet att öka marginaliserade gruppers medvetenhet och kapacitet att kräva sina rättigheter och stärka möjligheterna att anpassa sig till ett förändrat klimat och därmed i högre grad säkra en hållbar försörjning.

Under 2015 arbetade fem partnerorganisationer inom Agriculture Rights Programme för att stärka bönders rättigheter; Bangladesh Resource Centre for Indigenous Knowledge (BARCIK), Nijera Kori, Development Wheel (DEW), Unnayan Dhara (UD) och Thanapara Swallows Development Society (TSDS). Inom ACCESS –programmet stöttade Svalorna organisationerna Nijera Kori och TSDS (som även är med i Agriculture Rights Programme) samt Sabalamby Unnayan Samity (SUS). Inom Svalornas klimatprogram i Bangladesh (Climate Change) arbetade Shidulai Swanirwar Sangstha (SSS).

4.2.1 Bönders rättigheter på den bangladeshiska landsbygden

Projektet Agriculture Rights (ARP) har som mål att stärka landlösa, småskaliga och marginaliserade bönder genom att utveckla självständiga bondeorganisationer. Fokus ligger på att öka medvetenheten om rättigheter, öka jordbruksproduktiviteten genom ekologisk odling och uppmuntra till ett hållbart användande av naturresurser med omsorg om klimatet. I dagens ökande industrialisering av jordbrukssektorn befinner sig småskaliga bönder på Bangladeshs landsbygd ofta i utsatta situationer där de blir alltmer beroende av stora aktörer och med minskad kontroll över det egna jordbruket som resultat. Tack vare ARP-programmet har många bönder därför valt att odla ekologiskt. Det finns idag dels en större medvetenhet kring vilka miljö- och hälsoeffekter kemiska bekämpningsmedel har, dels ser bönderna inom ARP ett minskat beroende av en nyckfull marknad genom egen framställning av biologiska bekämpningsmedel, gödsel och fröer. Sedan bönderna stärkt sin kapacitet att producera eget, högkvalitativt utsäde har de också kunnat producera ekologisk mat samtidigt som efterfrågan på detta har ökat och bondeorganisationerna har ökat sin förmåga att förhandla rättvisa priser för ekologiska jordbruksprodukter.

En metod i arbetet för att minska utsattheten är att tillhandahålla utbildningar om rättigheter och utveckla ledarskap inom bondeorganisationerna. Dessutom har dialog startats i området mellan rättighetsinnehavare (rights holders) och de som har ansvar att uppfylla mänskliga rättigheter (duty bearers). Det finns flera tecken på att den lokala demokratin har stärkts. Ett antal personer från bondeorganisationerna har valts in till representanter i Union Agricultural Standing Committees (UASC) där de får större inflytande på lokala myndigheter. Tillgången till offentliga tjänster och service har också ökat i arbetsområdet och framförallt kvinnor omfattas av sociala skyddsnet i allt högre utsträckning. Eftersom kvinnliga bönder generellt sett inte värderas inom sektorn är en viktig aspekt att ge större erkännande till kvinnors olika roller inom jordbruk. Idag innehas många nyckelroller inom bondeorganisationerna av kvinnor. Några av kvinnorna inom ARP har dessutom valt att kandidera i nästa kommunalval. Då jordbruksproduktionen innehåller fler och fler aktörer är det av stor vikt att

inkludera demokratiska aspekter i arbetet för en större matsuveränitet. Agricultural Rights implementeras i sju olika distrikt i 8 upazilas i Bangladesh inom vilka 120 bondeorganisationer har skapats och når ut till 12 000 personer.

4.2.2 Kvinnors deltagande i sociala, politiska och ekonomiska sfärer

Projektet ACCESS – Enhancing Women’s Participation in the Social, Political and Economic Spheres fokuserar på det förtryck och den marginalisering som en stor majoritet av kvinnorna i Bangladesh utsätts för och upplever. Det handlar om att stärka fattiga och landlösa kvinnors tillgång till och deltagande inom sociala, politiska och ekonomiska sfärer och på så sätt bidra till ett jämlikt, rättvist och demokratiskt samhälle. ACCESS arbetar genom bildandet av kvinnogrupper, påtryckningsgrupper och sociala plattformar med fokus på kvinnors rättigheter och att informera om de lagar och sociala skyddsnet som finns. Inom projektet arbetar Thanapara Swallows Development Society (TSDS), Nijera Kori (NK) och Sabalamby Unnayan Samity (SUS) för att stärka kvinnors ledarskap och utrymme, arbeta mot barnäktenskap och genusbaserat våld. Framsteg inom projektet märks genom en ökad acceptans för kvinnors rörlighet och delaktighet i samhället. Från tidigare projektår uppger 51% fler kvinnor att de regelbundet rör sig till offentliga platser som marknader, skolor, sjukhus och lokala festivaler. Samtidigt finns fattigdom och en ökad religiös fundamentalism i arbetsområdena som spär på våldet mot kvinnor. ACCESS-projektet är en del i kampen mot denna trend och för kvinnors lika rättigheter.

Engagerade deltagare under ettgruppmöte hos TSDS.

En del av aktiviteterna inom projektet riktar sig specifikt till män för att öka medvetenheten om den diskriminering kvinnor utsätts för. Detta är en av komponenterna i arbetet för att öka kvinnors ledarskap och deltagande i beslutsfattande sammanhang. Under året som gått har 444 medlemmar inom ACCESS deltagit i lokala byråd (shalish) som observatörer och 46 personer som medlare för att säkerställa kvinnors rättigheter. Av dessa 46 var 17 stycken kvinnor vilket är en ökning med 70% från föregående år och ett viktigt steg för jämlikhet och ökad acceptans för kvinnors delaktighet då rollen som medlare traditionellt innehas av män. Detta bidrar till att öka rättssäkerheten och transparensen i det lokala rättssystemet. Under 2015 hindrades 15 barnäktenskap. Projektet implementeras i fem distrikt i Bangladesh och når ut till 9000 kvinnor och män.

4.2.1 Att överleva klimatförändringarna

Genom projektet Climate Change: A project to increase awareness on rights and capabilities to adapt to climate change in communities poorly protected, stöttar Svalorna klimatanpassningsarbetet i Bangladesh. Inom projektet arbetar organisationen Shidulai Swanirwar Sangstha (SSS) som implementerar projektet i nordvästra Bangladesh, ett område som ofta drabbas av översvämningar, något som skulle kunna sätta stopp för att genomföra utbildningar långsiktigt. SSS har löst det genom att hålla utbildningar på solcellsdrivna båtar som kan nå ut till människor även när landsvägar blivit oframkomliga av vattenmassor. Utbildningarna kopplar samman mänskliga rättigheter, katastrofförberedelser, kvinnors rättigheter och klimatförändringar. Under 2015 har utbildningarna särskilt fokuserat på migration och hur det påverkar samhällena i Bangladesh, kvinnor och barns rättigheter och statliga policys.

Projektet innefattar också rättighetsgrupper (kallat HAIFA, Human Rights Association in Flood-prone Area) med kvinnliga medlemmar som syftar till att stärka deras röster i hushållet och i samhället. Eftersom många av hushållen i arbetsområdet har kvinnor som huvudsakliga försörjare (i många fall kopplat till migration) har frågor och problem som särskilt rör kvinnor lyfts fram och uppmärksammas hos lokala myndigheter. Under de månatliga möten som hålls inom HAIFA har deltagare diskuterat flickors och kvinnors tillgång till utbildning, rättshjälp och tillgång till land och ägande. De har även fått specifik utbildning i trädgårdsodling och kunskap om grödor som är särskilt översvämningståliga. Idag finns 10 stycken HAIFA-grupper. Klimatprojektet implementeras i 16 byar i Bangladesh och når ut till 937 personer.

4.3 Programutveckling

Utöver det kontinuerliga arbete som personalen på Dhakakontoret (DO) gör med uppföljning av resultat och stöd till partnerorganisationer har under året flera olika kapacitetsstärkande aktiviteter genomförts för partners. DO har också arbetat med gedigna analyser inom olika teman som kommer att bli vägledande för Svalornas arbete i Bangladesh de kommande åren.

En omfattande utbildningsmanual har utvecklats för alla partnerorganisationer kring hur de praktiskt kan arbeta med rättighetsfrågor. Manualen har ett specifikt fokus på hur organisationerna själva och framför allt deras fältpersonal kan fortbildas och vidareförmedla kunskap om rättigheter. Att just ge fältpersonal extra stöd är viktigt då de ofta har begränsad tillgång till utbildningsmaterial men samtidigt arbetar direkt med bönderna. Manualen är indelad i fem moduler; rättighetsbaserat arbete, genus och jämställdhet, mobilisering, ekologiskt jordbruk och klimatförändringar. Manualen färdigställdes under året genom en workshop där de olika modulerna gick igenom med partnerorganisationernas personal som gav sina slutliga kommentarer. Delaktighet har varit ett ledord genom processen och ligger till grund för hur manualen är utformad, så att fältpersonal kan använda den även i de arbetsområden där läs- och skrivförståelsen är begränsad.

Personalen på Svalornas kontor i Dhaka har också genomfört en workshop som varade i fem dagar specifikt på temat rättighetsbaserat arbete från ett jämställdhetsperspektiv. Under workshopen låg fokus på att skapa en miljö där deltagarna från partnerorganisationer kunde dela med sig av sina upplevelser och utbyta erfarenheter i att arbeta med detta tema. I och med att jämställdhetsarbete ofta är känsliga frågor finns det ett behov hos partners att lära av varandra och att det skapas systematiska processer där kunskap stärks och bevaras. I det har personalen på DO en viktig roll.

Ytterligare en kapacitetsbyggande workshop hölls i augusti 2015 med namnet Strengthening Swallow's Partner's Capacity for Improved Governance and Corruption Control, om styrning (good governance), speciellt med tanke på den utbredda förekomsten av korrupcion i Bangladesh. Korrupcion kan äventyra projekten varför det också är viktigt att kontinuerligt arbeta med preventiva åtgärder. Detta var en uppföljning på den workshop som Dhakakontoret anordnade 2014 som en del i det förebyggande arbetet för att säkerställa projektens och samarbetets hållbarhet. Då skapade partnerorganisationerna var sin handlingsplan utifrån områden som projekt, ekonomi, administration och koordination vilket nu följdes upp. Under workshopen utbyttes lärdomar, utmaningar för implementation och realistiska lösningar. Genom stöd till god intern kontroll och styrning hos partners stärks de organisatoriskt vilket i slutändan ger störst effekt på projekten.

En specifik utbildningssession hölls för partnerorganisationen Nijera Koris (NK) personal i november. Då en projektcykel närmar sig sitt slut tränas personalen i reflektiva metoder och verktyg som är bra att använda för att kunna se hur det rättighetsbaserade arbetet gått i projektperioden och för att tillsammans bestämma vad kommande steg ska vara. Utbildningen innehöll både teori och praktik med element som seminarium, drama, sång och grupparbete och ökade kunskapen om deltagande metoder bland personalen.

Skillnad för bönderna på ris och ris

Bangladesh är en jordbruksnation där nästan hälften av befolkningen arbetar inom jordbrukssektorn, framförallt med risodling. Landets många floder gör jorden bördig men Bangladesh är också ett av världens mest utsatta länder när det gäller klimatförändringar.

I centrala Bangladesh ligger Manikganj, ett distrikt med stor biodiversitet och många floder som väsentligt bidrar till landets ekosystem och jordbruksproduktion. Här märks förändringar i klimatet genom ändrade temperaturer, regn och årstider vilket får allvarliga konsekvenser för bönderna. För att behålla den stora jordbruksproduktionen så har regeringen genom Bangladesh Agriculture Research Institute (BARI) introducerat rissorter som ska ge hög avkastning. Hänsyn har dock inte tagits till fattiga bönder då dessa sorter kräver stora insatser i form av konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel och är dyrare att framställa jämfört med traditionella grödor. Detta ger problem för småskaliga bönder som tappar kontrollen över sitt jordbruk.

Svalornas samarbetspartner i Manikganj, BARCIK, startade en dialog med bönderna i området redan 2010 för att ringa in specifika problem med jordbruket likväl som vilka styrkor och förväntningar som finns. Utifrån dessa diskussioner samlade BARCIK in 45 lokalt traditionella rissorter för att genom forskning identifiera de olika egenskaperna de har i ett förändrat klimat. Projektet har växt och idag testodlas 215 sorters lokala variationer av ris av bönderna själva inom BARCIKs arbetsområde. Bland annat granskas avkastningsresultat. De lokala rissorterna

blir nu mer och mer populära på grund av deras tålighet, låga kostnader och en liten påverkan på klimatet. Idag odlar 402 bönder i Manikganj lokala rissorter för fröproduktion. En bonde vid namn Rustam Ali i Singaire Upazila i Bangladesh uttrycker sig om forskningen på rissorter så här:

-Den här typen av forskning ger oss bönder en möjlighet att välja fröer utifrån vad vi själva känner att våra behov är.

Monjura kämpar för ett mer rättvist samhälle

Monjura Akter har bott i samma by i norra Bangladesh i hela sitt liv. Hon kommer från en fattig familj och var därför tvungen att sluta skolan vid 15 års ålder. Hon giftes bort till sin granne och inom några år hade de fått tre barn tillsammans. Hennes make äger inget eget land men arbetar på andras odlingar i området för att försörja sin familj.

Monjura kände tidigt att hon vill göra det hon kan för att stötta sin omgivning. När Svalornas partnerorganisation SUS startade en kvinnogrupp (nari mourcha) i hennes by inom programmet ACCESS gick hon med. I gruppen fanns det utrymme att diskutera vilka problem som finns i byn, orsakerna till problemen och hur de kunde göra för att försöka lösa dem. Monjura blev vald till gruppens sekreterare, ett arbete hon tog på allra största allvar och som har sporrat henne att försöka hitta lösningar till de andra kvinnornas olika problem. Genom gruppen har Monjura fått delta i workshops och lärt sig om vilka rättigheter hon har, om jämställdhet och hur det sociala skyddsnätet fungerar. Hon har en inspirerande hängivenhet, vilket ledde till att gruppen valde henne som sin ordförande. 2015 blev hon invald i en så kallad påtryckningsgrupp (jono mourcha). Hon har här en möjlighet att ta upp de problem hennes kvinnogrupp upplever i ett större nätverk som hjälps åt att lösa dem tillsammans. Tack vare Monjura har kvinnorna i hennes by fått tillgång till flera olika statliga tjänster till exempel: ransoneringskort för äldre, änkor, gravida och de med funktionsnedsättning, 15 stycken stipendier, fyra stycken djupborrade brunnar, en symaskin och medverkan i statliga arbetsåtgärdsprogram!

Monjura i diskussioner med andra deltagare i kvinnogruppen.

Nu funderar Monjura på att ställa upp i nästa kommunalrådsval så att hon kan fortsätta arbeta för kvinnors rättigheter i samhället och nå ut till fler.

-Jag drömmer om ett samhälle där vi alla lever bredvid varandra som människor. Där varje orättvisa bekämpas. Jag vill leva som en person som hjälper varje människa i samhället. Jag vill stödja de kvinnor som utsatts för tortyr och se deras liv förändras till det bättre. Jag vill arbeta för kvinnors rättigheter och för verklig jämställdhet, avslutar Monjura.

5. Svalornas arbete i Sverige

5.1. Informationsarbete

I Sverige arbetar Svalorna framför allt med att sprida information om det arbete som våra partnerorganisationer gör i Indien och Bangladesh. Syftet är att stärka kunskapen kring marginaliserade gruppers kamp för sina rättigheter och att öka engagemanget för en mer hållbar och rättvis värld. Informationsarbetet i Sverige innebär föreläsningar, workshops, informatörsverksamhet och att sprida information genom en rad olika kanaler. En del av informationsarbetet är finansierat av Sida genom Forum Syd vilket också finansierar en del av kommunikatorstjänsten.

Det informationsarbete som är finansierat av Forum Syd är baserat på tidigare års informationsprojekt och rör framför allt tre teman; marginaliserade gruppers situation och kamp för rättigheter, klimat och miljö samt fattigdomsminskning och mänskliga rättigheter. Kampanjen om Ekologiska Fotavtryck är en givande och uppskattad del av informationsarbetet, där informatörer utbildas i klimaträttsvisa och hållbarhet för att sedan gå ut och hålla workshops i skolklasser. Under 2015 har två informatörsutbildningar hållits och 19 informatörer har utbildats. Nytt för 2015 är att vi utöver utbildningsdagen på svenska även hållit utbildningen på engelska för Svalornas informatörer, vilket tidigare gjorts för ABC:s räkning. Julia Linder från ABC har tillsammans med Svalornas kommunikator Cecilia Ward hållit i utbildningarna för tredje året i rad. Under 2015 genomförde Svalorna inom den Forum Syd-finansierade informationsinsatsen 67 aktiviteter, från workshops om Ekologiska Fotavtryck och återbrukskvällar i Svalehuset till den stora konferensen Glocal Development Talks! (se sidan 28). Utöver det har vi besökt skolor och andra organisationer för att berätta om Svalornas arbete i Indien och Bangladesh, arrangerat utställningar, deltagit i erfarenhetsutbyten och hållit öppna hus i Svalornas hus. En ny del i informationsarbetet är studiecirkeln som startades i december 2015. Studiecirkeln har tidigare varit en stark del av Svalornas verksamhet och den nya studiecirkeln bygger både på tidigare lärdomar och en efterfrågan av djupdykningar i tematiska frågor. Studiecirkeln Röster från Syd – rättvisa, solidaritet och matsuveränitet leds av Sanna Engdahl som tidigare varit både utlandspraktikant och volontär. Se vidare sida 27. Svalorna arbetar också med att sprida kunskap om föreningen genom hemsida, praktikantbloggar, nyhetsutskick och sociala medier. Utöver det får medlemmar ett medlemsblad med rapporter från arbetet i Sverige, Indien och Bangladesh direkt hem i brevlådan fyra gånger per år.

5.2 Besök från Syd

För att stärka kopplingarna med partnerorganisationerna och målgrupperna i Indien och Bangladesh bjuder vi återkommande in representanter från våra partners för besök i Sverige. Det är ett bra tillfälle att stärka partnerskapet och öka partners förståelse för det svenska biståndet likväl som ett sätt att öka de svenska målgruppernas förståelse för rättighetsarbetet i Indien och Bangladesh. Genom besöken får allmänheten, medlemmar och styrelseledamöter tillfälle att höra mer om hur arbetet fortskrider och ta del av kunskap och perspektiv direkt från arbetet i syd.

Årets besök från Syd koncentrerades till september, då konferenser Glocal Development Talks! genomfördes. Då fick Sheelu Francis (Women's Collective), Mathew John (Keystone Foundation) och Pratim Roy (Keystone Foundation) representera Svalornas partnerorganisationer i Indien. Från Bangladesh deltog Sukanta Sen (BARCIK), Shahidul Islam (Unnayan Dhara), Khushi Kabir (Nijera Kori). Dessutom deltog Shobha Raghuram som är medlem i Svalornas kunskapsråd, liksom en rad representanter från andra organisationer som Framtidsjorden, FIAN och Latinamerikagrupperna.

5.3 Praktikanter i Sverige

Varje termin tar Svalorna emot praktikanter på huvudkontoret i Lund. De är en viktig del av verksamheten och bidrar med nya perspektiv och idéer liksom sitt engagemang för en mer hållbar och rättvis värld. Praktikanter på huvudkontoret arbetar framför allt med information och kommunikation, till exempel genom informatörsarbete, utåtriktade evenemang och att sprida information genom de olika kanaler som Svalorna använder sig av. De bidrar dessutom till programarbetet, loppisverksamheten och stöttar all personal på kontoret. Även under 2015 har vi haft turen att ha duktiga praktikanter på kontoret. Under vårterminen praktiserade Evelina Palm och under höstterminen gjorde Elin Carlsson och

Tilda Wennerstål praktik på kontoret. Även Afif Hossain och Raminta Sakinyte gjorde under hösten praktik på Svalorna genom Roskilde Universitet där de sammanställde en projektidé för Svalehusets framtid. Under sommaren bidrog Rubana Mussharat med sitt stöd.

5.4 Återbruk och loppisförsäljning

Den sista januari 2015 stängdes Svalornas Secondhand-butik och åtta personal friställdes och gick vidare till en ny verksamhet. Orsaken till att butiken tvingades lägga ner var att Svalorna förlorade den containerplats på återvinningscentralen Gastelyckan i Lund, som gett verksamheten ett kontinuerligt flöde av varor till butiken. Ekonomiska muskler saknades för att lägga om verksamheten på kort tid.

Inkomsterna från secondhand-försäljningen stod för huvuddelen av Svalornas egeninsats för utvecklingsarbetet i Indien och Bangladesh. Därför skapades en grupp inom styrelsen som fick uppdraget att ta fram riktlinjer för en ny stabil ekonomisk bas. En tid av funderingar och planering började, vilket ledde till många nya kontakter. Ett beslut togs att tillsammans med frivilliga fortsätta verksamheten med att hålla öppet för loppisförsäljning en gång i månaden. Mycket saker fanns kvar i våra lager och många kunder saknade butiken som också varit en social mötesplats i Lund. En omstrukturering av lokalanvändningen var nödvändig liksom ett omfattande målningsarbete. I samband med detta fick vi möjlighet att påbörja ett samarbete med Emmaus Fredriksdal i Svalöv. Under året skickade Svalorna varje månad volontärer till deras secondhandverksamheten i Svalöv för att hjälpa till och informera om Svalornas arbete i Indien och Bangladesh och genom detta samarbete kunde föreningen säkra det ekonomiska stödet till landprogrammen i Syd.

Allt eftersom samarbetet med Emmaus Fredriksdal fortskridit har nya samarbetsformer utvecklats. Under hösten sattes därför ett genomgripande upprustning av källarlocalerna igång. Det har också tillkommit en insamlingscontainer vid Svalehusets framsida som ger en del av inflödet av kläder och textilier. Frivilliga krafter har strömmat till föreningen och en fast loppisgrupp har bildats. Med stöd av kontorspersonal och styrelsen har den genomfört möten med frivilliga, marknadsföring, sortering, transporter, städning, omorganisering av lokalytan etc. Tack vare dessa frivilliga insatser har loppisen kunnat hålla öppet sista lördagen varje månad. Under loppislördagarna har också workshops och andra aktiviteter arrangerats med olika inriktning: praktikanttema, barnteatern "Nasse hittar en stol", flera re-make och DIY-teman (plantering, smyckestillverkning, etc). Responsen har varit mycket positiv från både tidigare stamkunder och nya som hittat till Svalornas loppis och återbruksverkstäder. Den totala försäljningen från loppisen uppgick 2015 till 52 813 kr.

Svalehuset är även tänkt att fungera som en samlingspunkt och möteslokal för flera olika organisationer och föreningar för att öka möjligheten till samverkan, samarbeten och solidaritet. Läs mer om vilka föreningar som finns i Svalehuset idag på sidan 11.

Bilder från Western Chats och Svalornas partnerorganisation Keystone, som är målet för den resa som studiecirkeln avslutas med i Juli.

Svalornas nya studiecirkel med fokus på Indien: Röster från Syd – rättvisa, solidaritet och matsuveränitet

Genom seminarier, föreläsningar och workshops får deltagarna en fördjupad kunskap om det indiska samhället liksom det arbete som Svalornas partnerorganisationer gör för kvinnors, daliters och ursprungsfolks rättigheter. Några av de teman som studiecirkeln behandlar är internationellt volontärarbete genom tiderna, hållbar utveckling och Indiens historia och nutid. Vid intresse kommer cirkeln att avslutas med en resa till Indien under sommaren 2016, då deltagarna får möjlighet att besöka Svalornas kontor och partnerorganisationen Keystone för att se hur praktiskt biståndsarbete går till och ytterligare fördjupa sin kunskap om de frågor som diskuterats under våren.

I december 2015 började studiecirkeln med att diskutera praktiska frågor och deltagarna fick också tillfälle att påverka vilka teman som ska prioriteras under resten av studiecirkelträffarna. Studiecirkeln är gratis och öppen för alla. En ny cirkel kommer att hållas under hösten 2016. Inga förkunskaper krävs utöver intresset att fördjupa sig i frågor som rör Indien och marginaliserade gruppers rättigheter. Den efterföljande resan till Indien är frivillig och finansieras av deltagarna själva till ett förmånligt pris. För anmälan eller frågor kontakta cirkelledare Sanna Engdahl genom studycircle@svalorna.org.

Glocal Development Talks! – Dags för utvecklingssamtal

Svalorna ser stolt tillbaka på konferensen Glocal Development Talks! som vi arrangerade 20- 23e september 2015 i Lund. Det var fyra intensiva dagar med fokus på hållbarhet och rättvisefrågor med ambitionen att skapa en plattform för dialog, som visade sig vara mycket lyckad. Att en relativt liten organisation, som Svalorna är, hade kapacitet att arrangera ett stort evenemang som GDT! är en lärdom som visar på att en mångfald i det svenska civilsamhället är viktig och att det går att genomföra ett sådant här event utanför Stockholm. Beslutsfattare och policyrådgivare uppskattade att möta en ny publik.

Ulrika Modeer, statssekreterare med ansvar för internationellt utvecklingssamarbete

Glocal Development Talks! genomfördes mot bakgrund av de intressanta skiften som ägde rum inom biståndet och i Sverige under året. Milleniemålen ersattes av nya globala mål för hållbar utveckling när FN:s medlemmar antog Agenda 2030 i slutet av september, och klimatkonferensen COP21 i Paris gav bränsle åt diskussioner om miljö- och klimaträttvisa. I Sverige återinfördes Politik för Global Utveckling (PGU) av en regering som positionerat sig som feministisk. Detta är processer som Svalorna ville uppmärksamma för att se vilka möjligheter till alternativ utveckling som de kan inspirera till.

I ett försök att påverka och ge perspektiv till några av de beslut som tas i den globala utvecklingens namn, ville Svalorna skapa en mötesplats för olika röster. Att perspektiv från Syd lyfts fram och blir lyssnade till var det viktigaste målet med Glocal Development Talks! Förutom akademiskt sakkunniga och beslutsfattare bjöds därför flera representanter in från civilsamhället i Sydasien och Latinamerika. GDT! var öppet för allmänheten, som kunde lyssna till engagerade diskussioner kring bistånd, svensk feministisk utrikespolitik, matsuveränitet, landrättigheter och klimaträttvisa. På nästa sida kommer de krav som mötet ställde på makthavare på olika nivåer i samhället och internationellt.

Shobha Raghuram från Svalornas kunskapsråd samtalar med Sheelu Francis från Women's Collective.

Pratim Roy från Keystone Foundation debatterar matsuveränitet.

Calls from Glocal Development Talks!

#1. Increased dialogue on equal terms. Too often issues relating to the "the global South" and development are discussed without representation. If the vision of development cooperation is one of democracy, everyone's voices need to be equally valued and heard. It is a question of power. Throughout Glocal Development Talks! the dialogue format used was emphasized by multiple actors as a much welcomed method for discussions. Representatives working with grassroots in South Asia and Latin America had a space for direct dialogue with speakers from policy-making arenas. There is a lack of other examples of direct dialogues between policy and decision dialogue format based on multiple voices, fully recognised and valued, to be extended into development cooperation and various decision making arenas.

#2. Policy, which today is centred around ideas of threats and risks, to encompass a more holistic view focused on human rights. Feminism can bring an anti-militaristic orientation to foreign policy, rooted in resistance from violence in all forms, instead of having military and borders as the starting point. By widening the concept to also include safety in the form of well-being, linkages within foreign policy - such as economics, trade and infrastructure - would be expanded as well. Patriarchal norms are ingrained in international politics and feminism and post-colonialism can challenge this and help us identify destructive and limiting social norms.

#3. The Swallows India Bangladesh with partner organisations call for a people centred approach to climate change, which deals with both mitigation and adaptation from an aspect of justice. This would include considering, and valuing, local knowledge and experience as a foundation for planning and implementing activities, information and communication concerning climate change. Local knowledge with traditional practices would be matched with science-based climate techniques to develop content and activities. Justice includes looking at how knowledge is distributed to feed into education activities and strategies and policies. It is also central to include gender issues, such as women tend to control fewer resources and be more vulnerable to external shocks due to already-present vulnerability from unequal access to resources and increased burden.

#4. The access to safe and nutritious food. Food sovereignty recognises the issue of power over food and over food systems and production has been pried out of the hands of small scale and marginal farmers. It is time to reverse this development, stop the violent land grabbing carried out by large scale, multinational companies. Food Sovereignty is a vital issue in strengthening the livelihoods of marginalised people and we believe that Civil Society organisations can work as a link between producers and consumers, and a step towards social justice.

#5. The Millennium Development Goals created a global conversation, which allowed us to cross barriers and frontiers. In terms of co-ordinating information, motivating collective efforts, creating synergies and moving towards shared vision this process that continues with the Sustainable Development Goals, has been remarkable. Glocal Development Talks! acted as a reminder that we cannot work in silos with our own stakeholders, the work with the indicators for coming development goals should be inclusive through the whole process.

6. Framåtblickar

Efter ett utvecklande år ser vi nu fram mot att stärka föreningen ännu mer. I skrivande stund, mars 2016, arbetar vi med att formulera de nya projekten i Indien och Bangladesh inför årets ansökan till Forum Syd som är basen för vårt utvecklingsamarbete. Landprogrammen kommer genomgående att ha ett starkare genusperspektiv och ett helt nytt projekt ska fokusera på påverkansarbete och normer. I Bangladesh kommer Svalorna att stötta ett nytt klimatprojekt och projektet Agriculture Rights (ARP) går in i sin tredje fas med mer fokus på matsuveränitet. Det som idag är ACCESS –projektet övergår i Women's Empowerment Programme i Bangladesh. Även i Indien stärks projektet kring matsuveränitet och vi ser ett större samarbete och nätverkande mellan partnerorganisationerna UYRDC och Keystone Foundation inom det gemensamma projektet Forest Rights and Agency. Svalorna kommer att fortsätta sätta daliters rättigheter i centrum. Den första veckan i april möts Svalornas tre kontor i Dhaka för en gemensam arbetsvecka där vi fortsätter analysen om former, metoder och innehåll i Svalornas nästa programcykel. Förutom att lära av varandra är arbetsveckan ett tillfälle att ytterligare integrera arbetet i Syd med informations- och praktikantverksamheten i Sverige.

Kommunikations- och informationsarbetet kommer under 2016 att få en nystart genom en ny medarbetare, Arwid Littmarck, som tillträder på Svalornas kontor i Lund under våren. Även för informationsverksamheten är det dags för en ny programcykel som kommer att formas under året och där vi kommer att se ett större fokus på dalitkvinnor och den multipla diskriminering de ofta utsätts för. I september är det bokmässan igen i Göteborg och Svalorna kommer att arrangera ett eget seminarium med Khushi Kabir från samarbetsorganisationen Nijera Kori. MR-dagarna i början på november är också ett evenemang vi kommer att delta i och en möjlighet för oss att fortsätta belysa de frågor våra partnerorganisationer kämpar för.

Under senaste år har intresset för praktik växt och vi hoppas på en engagerad praktikantgrupp även i år. I oktober kommer vi att skicka tio stycken utlandspraktikanter som ska inspireras och utmanas av Svalorna, våra partners och verksamheten i Indien och Bangladesh.

Den ideella loppisverksamheten i Svalehuset fortsätter under året men är beroende av volontärgruppens tid och arbete. I och med skiftet från butik till loppis har Svalorna ett större behov av frivilliga krafter och vi hoppas och tror att det finns ett stort intresse för liknande praktiskt solidaritetsarbete i Lund. Vi kommer att arbeta hårt med att samla in gåvor för att täcka de 10 % i egeninsats till det finansiella stöd vi får från Forum Syd/Sida. Insamling är en utmaning och vi behöver öka intäkterna från insamlingskampanjer, medlemmar och gåvogivare. Varje skänkt krona betyder dessutom 10 kronor till våra partners projekt och det gör enorm skillnad i utsatta människors kamp för sina rättigheter!

Vi ser fram mot ett nytt spännande år där vi skapar nya former för vårt utvecklingsamarbete och fortsätter vårt påverkansarbete för en mer hållbar och solidarisk värld med människor som delar våra värderingar. Vi hoppas att du vill komma och vara med, upptäcka Svalehuset eller engagera dig på annat vis. Tillsammans kan vi arbeta för social förändring!

Svalorna

Indien Bangladesh

Svalorna Indien Bangladesh
Spolegatan 5
222 20 Lund

tel: 046 -121005
mail: info@svalorna.org
www.svalorna.org

Pg: 90 1234-5
Swish: 123 90 12345